
ДОСВІД РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ОАЕ: ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ

Заваріка Галина, Литвиненко Людмила
DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-539-6-2>

ВСТУП

Об'єднані Арабські Емірати (ОАЕ) пропонують широкий спектр туристичних послуг, адаптованих до різних потреб відвідувачів. Завдяки природним, культурним та інфраструктурним перевагам країна стала одним із головних туристичних центрів світу.

Туризм є одним із найдинамічніших секторів світової економіки, який значно впливає на соціально-економічний розвиток країни. Для Об'єднаних Арабських Еміратів (ОАЕ) ця галузь стала стратегічним інструментом диверсифікації економіки, що дозволяє зменшити залежність від нафтового сектора та забезпечити стабільний розвиток. Завдяки сприятливій географічній позиції, сучасній інфраструктурі та активній державній підтримці ОАЕ перетворилися на один із провідних світових туристичних центрів.

Актуальність цього дослідження зумовлена тим, що туризм є одним із ключових драйверів диверсифікації економіки ОАЕ, що дозволяє країні зміцнити свою конкурентоспроможність на міжнародній арені. І саме це є важливим для України, яка може запозичити досвід становлення туристичної галузі ОАЕ задля сталого розвитку своїх регіонів.

У 2023 році внесок туризму у ВВП ОАЕ досягає понад 11%¹, що свідчить про його ключову роль у формуванні національної економіки. Готельна індустрія, транспортна інфраструктура, культурний і подієвий туризм є основними сегментами, які сприяють зростанню галузі. Однак соціально-економічне значення туризму виходить за межі суто економічних показників. Він впливає на зайнятість, рівень життя населення, урбанізацію, а також посилення міжкультурного обміну та глобального позиціонування.

¹ Dubai Tourism and Commerce Marketing (DTCM). Tourism Vision 2025: A Strategic Report. Dubai: DTCM. 2023

Значущість дослідження туризму як складової соціально-економічного розвитку ОАЕ зумовлена не лише успіхами країни в цій сфері, а й викликами, з якими стикається галузь у контексті глобалізації, екологічних змін і змін у споживчих вподобаннях. Аналіз взаємозв'язків між розвитком туризму та його соціально-економічним впливом дозволяє оцінити ефективність державної політики, виявити сильні та слабкі сторони галузі, а також сформулювати рекомендації щодо її вдосконалення².

1. Оцінка сучасного стану туризму у Об'єднаних Арабських Еміратах

Туризм в Об'єднаних Арабських Еміратах (ОАЕ) є однією з ключових галузей економіки, яка активно розвивається та демонструє високі темпи зростання. Завдяки багатій культурній спадщині, інноваційній інфраструктурі й сприятливій інвестиційній політиці, ОАЕ утвердилися як один із провідних туристичних центрів світу. У 2023 році туристична галузь забезпечила значний внесок у ВВП країни, підтверджуючи її важливу роль у диверсифікації економіки.

Об'єднані Арабські Емірати (ОАЕ) є одним із провідних центрів світового туризму, що демонструє стабільне зростання галузі завдяки диверсифікації туристичних продуктів, інвестиціям у інфраструктуру та ефективній маркетинговій стратегії. Туризм є важливим елементом стратегії економічної диверсифікації країни, спрямованої на зменшення залежності від нафтового сектору.

Основні напрями розвитку туризму зображено на Рис. 1.1.

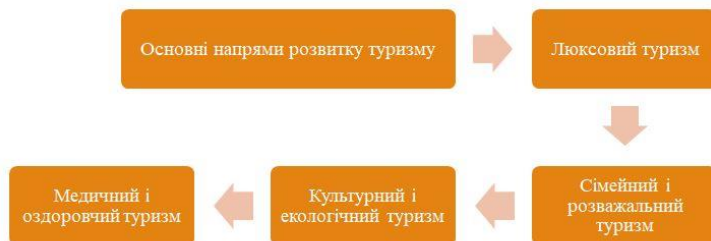

Рис. 1.1. Основні напрями розвитку туризму

Джерело: розроблено автором

² Al Hammadi A. M. The Role of Tourism in Economic Diversification in the UAE: A Strategic Perspective. Dubai: Al Falah University Press. 2018.

1. Люксовий туризм. Позиціонування: ОАЕ є провідним напрямком для преміального сегмента завдяки розкішним готелям, висококласним курортам і брендовому шопінгу. Популярні об'єкти: Burj Khalifa, Dubai Mall, Шейх Заед Гранд Мечеть, острови Пальма.

2. Сімейний і розважальний туризм. Тематичні парки: Ferrari World, IMG Worlds of Adventure, Dubai Parks and Resorts пропонують інтерактивні розваги для всіх вікових категорій. Аквапарки: Aquaventure, Yas Waterworld є популярними місцями серед сімей із дітьми.

3. Культурний і екологічний туризм. Культурні центри: Лувр Абу-Дабі, Музей майбутнього, Етнографічне село (Heritage Village) сприяють популяризації культурної спадщини. Екотуризм: Природні заповідники, такі як мангрові ліси Аль-Вахда і пустельний заповідник Дубаю, приваблюють любителів природи. Міжнародні заходи: Ехро 2020 Dubai (проведений у 2021–2022 роках) заклав основи для розширення подієвого туризму. Інші ключові події включають Гран-прі Формули-1 в Абу-Дабі, Дубайський торговий фестиваль і літературний фестиваль Emirates Airline Festival of Literature³.

4. Медичний і оздоровчий туризм. ОАЕ активно розвивають медичний туризм, пропонуючи високоякісні послуги в галузі пластичної хірургії, стоматології та відновлювальної медицини⁴.

Розглянемо ключові показники сучасного стану туризму ОАЕ.

1. Внесок туризму в економіку ОАЕ

1.1. Частка у ВВП. У 2023 році туризм забезпечив 12% ВВП ОАЕ, що еквівалентно приблизно 55 млрд доларів США. За прогнозами Всесвітньої ради з туризму та подорожей (WTTC), до 2030 року частка туризму у ВВП може зрости до 15%, завдяки збільшенню кількості туристів і розширенню туристичних послуг.

1.2. Робочі місця. Туристична галузь створила понад 750 тисяч робочих місць у 2023 році, що становить близько 11% загальної зайнятості в країні. Очікується, що до 2030 року цей показник збільшиться на 20% завдяки зростанню внутрішнього та міжнародного туризму⁵.

2. Туристичні потоки

2.1. Кількість туристів. У 2023 році ОАЕ відвідало понад 20 млн міжнародних туристів, що перевищує показники доковідного періоду

³ Bin Sultan A. Z. Cultural Heritage and Tourism Development in the UAE. Abu Dhabi: Emirates Center for Strategic Studies and Research. 2021

⁴ Al Nuaimi F. H., Al Mehairbi S. M. The Growth of Medical Tourism in the UAE: Challenges and Opportunities. *Middle Eastern Journal of Economic Studies*. 2020. 12(3). P. 135–148.

⁵ Dubai Tourism and Commerce Marketing (DTCM). Tourism Vision 2025: A Strategic Report. Dubai: DTCM. 2023

(16 млн у 2019 році). Основні країни походження туристів зображено на Рис. 1.2.

2.2. Внутрішній туризм. Внутрішній туризм значно активізувався після пандемії COVID-19. Уряд ОАЕ реалізує програми заохочення подорожей для громадян та резидентів, збільшуючи внесок цього сегмента до 20% загального туристичного доходу.

3. Готельна та транспортна інфраструктура

3.1. Готелі та курорти. У 2023 році в ОАЕ функціонувало понад 1200 готелів із загальною місткістю 210 тис. номерів. Середній рівень завантаження готелів становив 72%, що є одним із найвищих показників у світі. Дубай і Абу-Дабі є лідерами за кількістю розкішних готелів, серед яких Burj Al Arab, Atlantis The Palm і Emirates Palace.

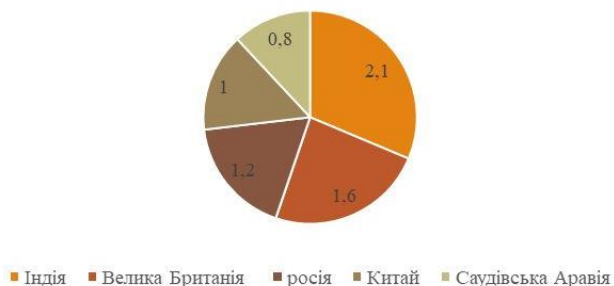

Рис. 1.2. Основні країни походження туристів

Джерело: розроблено автором

Індія (2,1 млн туристів у 2023 році).

Велика Британія (1,6 млн).

Росія (1,2 млн).

Китай (1 млн).

Саудівська Аравія (800 тис.).

3.2. Транспорт. У 2023 році Dubai International Airport (DXB) прийняв понад 66 млн пасажирів, залишаючись найбільш завантаженим аеропортом у світі за кількістю міжнародних рейсів. Авіалінії Emirates і Etihad Airways забезпечують високу якість послуг і широке охоплення міжнародних маршрутів.

4. Туристичні сегменти

4.1. Люксовий туризм. Частка люксового сегмента в туризмі ОАЕ становить 30% від загального доходу галузі. Розкішні готелі, преміальні шопінг-моли та ексклюзивні послуги приваблюють заможних туристів із Європи, США та Китаю.

4.2. Подієвий туризм. У 2023 році подієвий туризм забезпечив 15% загальних доходів галузі. Ключові події: Гран-прі Формули-1 в Абу-Дабі (понад 100 тис. глядачів). Dubai Shopping Festival (привертає понад 4 млн відвідувачів щороку). Експо 2020 (2021–2022): понад 24 млн відвідувань за 6 місяців.

4.3. Медичний туризм. У 2023 році ОАЕ відвідало понад 500 тис. медичних туристів, що принесло галузі понад 3 млрд доларів США доходу. Основні напрями: косметична хірургія, стоматологія, кардіологія та відновлювальна медицина⁶.

5. Фінансові показники

5.1. Дохід від туризму. Загальний дохід від туризму в 2023 році склав понад 35 млрд доларів США. Очікується, що до 2030 року цей показник перевищить 50 млрд доларів завдяки розвитку нових туристичних напрямів і збільшенню міжнародного попиту.

5.2. Інвестиції. ОАЕ щорічно інвестують понад 10 млрд доларів США у розвиток туристичної інфраструктури, включаючи готелі, курорти, музеї та тематичні парки.

6. Післяпандемічне відновлення

Туристична галузь ОАЕ швидко відновилася після COVID-19 завдяки спрощенню візових процедур, рекламним кампаніям і безпечному середовищу для подорожей. Рівень туристичних потоків у 2023 році перевищив показники 2019 року, що свідчить про ефективність відновлювальних заходів.

7. Прогнози розвитку

7.1. Туристичні потоки. Очікується, що до 2030 року кількість міжнародних туристів досягне 40 млн осіб на рік, що забезпечить зростання галузі на 5–7% щорічно⁷.

7.2. Нові сегменти. Активний розвиток екотуризму та сталого туризму, зокрема через проекти, такі як Масдар-Сіті й збереження мангрових лісів. Розширення подієвого туризму через організацію нових міжнародних заходів.

Об'єднані Арабські Емірати (ОАЕ) є прикладом успішного використання сучасних маркетингових технологій для популяризації своєї туристичної галузі. Завдяки інноваційним підходам, цифровим платформам і ефективній стратегії брендингу країна посіла провідні позиції у світовій туристичній індустрії. Ключові маркетингові технології, які застосовуються в ОАЕ, їхній вплив на розвиток туризму

⁶ Smith M., Puczko L. Health and Wellness Tourism: A Focus on the UAE. Oxford: Routledge. 2018.

⁷ Henderson J. C. Destination Development and Economic Diversification: The Case of the UAE. *Tourism Management Perspectives*. 2019. 32. P. 10–56.

та можливість адаптації цього досвіду в інших країнах зображено на Рис. 1.3.

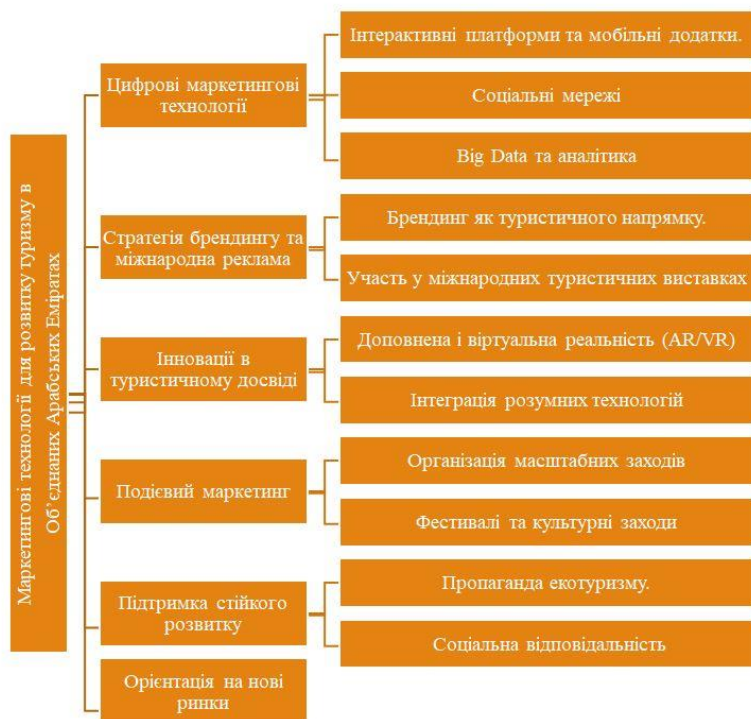

Рис. 1.3. Маркетингові технології для розвитку туризму в Об'єднаних Арабських Еміратах

Джерело: розроблено автором

1. Цифрові маркетингові технології

1.1. Інтерактивні платформи та мобільні додатки.

Мобільні додатки для туристів: Розробка інтерактивних додатків (наприклад, Visit Dubai або Abu Dhabi Culture) дозволяє туристам отримати доступ до інформації про маршрути, визначні місця, ресторани й заходи.

1.2. Соціальні мережі

Цільовий маркетинг: OAE активно використовують платформи Instagram, TikTok, Facebook і Twitter для просування визначних місць і заходів.

Хештеги, такі як #VisitDubai або #InAbuDhabi, залучають туристів до обговорення та створення контенту. Співпраця з інфлюенсерами: залучення міжнародних зірок і популярних блогерів для створення автентичного контенту. Рекламні кампанії: використання соціальних мереж для цільової реклами, спрямованої на аудиторії в країнах, які є головними джерелами туристів, зокрема Індії, Великобританії, Китаю.

1.3. Big Data та аналітика

Аналіз туристичної поведінки: ОАЕ застосовують аналітичні інструменти для дослідження уподобань туристів, що дозволяє створювати персоналізовані пропозиції. Динамічне ціноутворення: Використання даних у реальному часі для оптимізації цін на готелі, квитки та екскурсії залежно від попиту.

2. Стратегія брендингу та міжнародна реклама

2.1. Брендинг як туристичного напрямку. Слогани та кампанії: «Definitely Dubai» і «Abu Dhabi. Your Extraordinary Story» стали відомими туристичними брендами, що підкреслюють унікальність кожного емірату. Створення іконічних символів: Архітектурні шедеври, такі як Burj Khalifa, Шейх Заєд Гранд Мечеть і Пальмові острови, стали візитівками країни, які просуваються через глобальні медіа.

2.2. Участь у міжнародних туристичних виставках: World Travel Market (WTM), ITB Berlin і Arabian Travel Market (ATM): ОАЕ демонструють свою туристичну інфраструктуру, залучаючи інвесторів і міжнародних партнерів. Рекламні кампанії у ЗМІ: ОАЕ інвестують у рекламу на міжнародних телеканалах, таких як CNN, BBC, та розміщення матеріалів у провідних виданнях, як-от National Geographic і Conde Nast Traveller⁸.

3. Інновації в туристичному досвіді

3.1. Доповнена і віртуальна реальність (AR/VR). Віртуальні тури: Розробка VR-турів визначними місцями, такими як Burj Khalifa або пустельними сафари, що дозволяє потенційним туристам отримати попередній досвід.

3.2. Інтеграція «розумних» технологій

Smart-додатки: у «розумних» готелях туристи можуть керувати послугами через мобільні пристрої.Dodatki пропонують персоналізовані рекомендації залежно від геолокації туриста. Автоматизовані аеропорти: Дубайський міжнародний аеропорт запровадив безконтактні технології, зокрема біометричні системи для швидкого проходження контролю.

4. Подієвий маркетинг

⁸ Sharpley R. Tourism and Sustainable Development in the UAE: From Oil Dependency to Tourism Economy. London: Palgrave Macmillan. 2021

4.1. Організація масштабних заходів. Міжнародні події: Ехро 2020 (проведений у 2021–2022 роках) став платформою для демонстрації інновацій та культурного багатства. Спортивні події: Гран-прі Формули-1 в Абу-Дабі, міжнародні тенісні та гольф-турніри залучають спортивних фанатів і медіа.

4.2. Фестивалі та культурні заходи. Організація щорічних фестивалів, таких як Dubai Shopping Festival і Шарджанський мистецький бієнале, є ключовим інструментом для залучення туристів у міжсезоння⁹.

5. Підтримка стійкого розвитку

5.1. Пропаганда екотуризму. Кампанії, спрямовані на популяризацію заповідників, мангрових лісів і пустельних сафарі, акцентують увагу на екологічній відповідальності.

5.2. Соціальна відповідальність. Залучення місцевих спільнот до туризму через програми розвитку ремесел і збереження культурної спадщини.

6. Орієнтація на нові ринки

Розширення аудиторії: ОАЕ активно працюють над залученням туристів із нових регіонів, зокрема Латинської Америки, Африки та Східної Європи, через адаптовані рекламні кампанії. Спрощення візових процедур: введення електронних віз і безвізового режиму для громадян багатьох країн підвищило привабливість країни.

Об'єднані Арабські Емірати (ОАЕ) є одним із провідних туристичних напрямків світу, приваблюючи мільйони відвідувачів щорічно завдяки унікальним архітектурним проектам, культурній спадщині та сучасній інфраструктурі. Проте розвиток туризму в країні стикається з низкою викликів, які вимагають стратегічного підходу для забезпечення стійкого зростання галузі.

Однак в країні є перешкоди, які можна назвати викликами туристичної галузі, серед яких:

1. Залежність від кліматичних умов

Сезонність. Літні місяці, коли температура сягає +45°C, є проблемними для зростання туристичного потоку. Високі температури: літній період, коли температура часто перевищує +45°C, ускладнює перебування туристів на відкритих локаціях. Попит на туризм знижується влітку, особливо серед міжнародних відвідувачів. Адаптаційні заходи: Розвиток закритих розважальних зон (наприклад,

⁹ Hall C. M., Page S. J. The Geography of Tourism and Recreation: Focus on the Gulf States. London: Routledge. 2020.

Ski Dubai) частково компенсує сезонний спад активності. Однак їхня енергоємність спричиняє додаткові витрати¹⁰.

2. Конкуренція з іншими туристичними напрямками

Сусідні країни: регіональні конкуренти, такі як Саудівська Аравія, Оман і Катар, активно розвивають власну туристичну інфраструктуру. Низькі ціни та нові визначні місця (наприклад, NEOM у Саудівській Аравії) можуть зменшити потік туристів до ОАЕ. Глобальні напрями: популярність європейських і азійських туристичних центрів (наприклад, Мальдіви, Туреччина) створює додатковий конкурентний тиск. Зростаюча конкуренція з боку інших країн Близького Сходу потребує посилення маркетингових зусиль ОАЕ.

3. Екологічні виклики

Високий вуглецевий слід: інтенсивне використання ресурсів для підтримки туристичної інфраструктури, зокрема систем кондиціонування, штучних островів і хмарочосів, створює екологічний тиск. Острівні проекти, як-от Пальмові острови, впливають на морські екосистеми. Стійкість екосистем: традиційні екосистеми, такі як мангрові ліси та пустелі, стикаються із загрозою через урбанізацію та туризм.

4. Культурні та соціальні обмеження

Законодавство та традиції: Культурні норми ОАЕ, зокрема правила поведінки, обмеження на алкоголь і вимоги до одягу, можуть бути незвичними для туристів із західних країн. Розрив між очікуваннями туристів і культурними реаліями може обмежити їхній інтерес до країни. Збалансування традицій та модернізації: Зростаючий потік міжнародних туристів вимагає адаптації туристичних послуг без втрати культурної ідентичності.

5. Залежність від міжнародного туризму

Вразливість до глобальних криз: Пандемія COVID-19 показала, наскільки сильно залежить туристична галузь від міжнародних подорожей. Обмеження на авіаперельоти та зміна поведінки мандрівників вплинули на зменшення туристичних потоків. Проблема диверсифікації: недостатній розвиток внутрішнього туризму робить галузь надто залежною від іноземних відвідувачів.

Стратегії вирішення проблем:

1. Сезонна адаптація

Розвиток літнього туризму: Інвестиції в закриті розважальні комплекси (наприклад, тематичні парки) та нічні фестивалі для літніх місяців. Просування літніх знижок і пакетів, які включають комфортні

¹⁰ Gössling S., Scott D. Tourism and Climate Change Mitigation in the UAE. *Current Issues in Tourism*. 2020. 23(9). P. 1123–1140.

умови перебування. Інфраструктурні рішення: Розширення систем охолоджуваних відкритих просторів, таких як кондиціоновані пішохідні доріжки та басейни.

2. Конкурентоспроможність

Підтримка якості послуг: Постійне вдосконалення туристичних сервісів через інновації та впровадження нових технологій. Розвиток ексклюзивних пропозицій, таких як люксові подорожі або унікальні культурні заходи. Маркетинг і брендинг: Просування туристичного іміджу ОАЕ на міжнародних ринках через медіа та співпрацю з міжнародними туроператорами.

3. Екологічна стійкість

Зелений туризм: Інтеграція екологічних практик у розвиток туристичної інфраструктури. Наприклад, збереження мангрових лісів і пустельних ландшафтів. Запровадження програм компенсації вуглецевих викидів для туристичних об'єктів. Освітні ініціативи: Створення центрів екотуризму, які інформують туристів про природні ресурси регіону.

4. Культурна інтеграція

Культурна адаптація: Організація курсів та інформаційних кампаній для туристів про місцеві традиції та правила поведінки. Проведення фестивалів і заходів, які знайомлять відвідувачів із культурою країни. озширення культурної пропозиції: Відкриття нових музеїв і виставок, які представляють традиції ОАЕ в контексті сучасності.

5. Диверсифікація туристичних потоків

Розвиток внутрішнього туризму: Інвестиції в інфраструктуру для місцевих туристів, такі як регіональні курорти та національні парки. Стимулювання подорожей усередині країни через спеціальні пропозиції для громадян і резидентів. Нова аудиторія: Залучення туристів із країн, які раніше не були основними ринками для ОАЕ, наприклад із Латинської Америки або Африки.

2. Вплив туризму на ключові аспекти соціально-економічного розвитку ОАЕ

Об'єднання Арабських Еміратів (ОАЕ) є одним із провідних світових центрів туризму завдяки стратегічно географічному розташуванню, сучасній інфраструктурі та амбітним ініціативам уряду. Розвиток туристичного сектора має значний вплив на соціально-економічний розвиток країни, що виявляється у наступних аспектах:

1. Економічний вплив

1.1. Вплив на економічне зростання

Туризм в ОАЕ є джерелом національного доходу. За даними Всесвітньої ради з питань туризму і подорожей (WTTC), внесок туризму у ВВП ОАЕ у 2023 році перевищив 12%. Це стимулює розвиток суміжних галузей, таких як авіація, готельний бізнес, роздрібна торгівля. Сектор генерує значні доходи за рахунок розвитку готельного бізнесу, роздрібною торгівлі, транспорту та розваг.

Особливо важливою є роль мегаполісів, таких як Дубай і Абу-Дабі, де основними драйверами економіки стали розкішний туризм і ділові заходи. Такі ініціативи, як Всесвітня виставка Ехро 2020 (перенесена на 2021 рік), суттєво посилили притік міжнародного туриста.

1.2. Зайнятість і соціальна мобільність

Туризм створює значну кількість робочих місць як місце в туристичному секторі, так і в суміжних галузях. За оцінками, кожне п'яте робоче місце в ОАЕ так чи інакше пов'язане з туризмом. Завдяки цьому відбувається зниженню рівня безробіття серед іммігрантів, які складають значну частину робочого сектору.

Також варто відзначити збільшення можливостей для жіночого населення, зокрема у сфері обслуговування та управління туризмом, що сприяє розвитку сімейного туризму. Туризм є одним із провідних секторів за рівнем зайнятості. За даними Міжнародної ради з туризму та подорожей (WTTC), туристичний галузь в ОАЕ створює тисячі робочих місць у сферах гостинності, транспорту, роздрібною торгівлі та розваг.

1.3. Розвиток інфраструктури та залучення іноземних інвестицій.

Розвиток туризму стимулює масштабні інвестиції в транспортну, готельну та розважальну інфраструктуру. Наприклад, Дубайський міжнародний аеропорт є одним із найбільш завантажених аеропортів у світі, а його модернізація закінчується за рахунок зростання туристичного потоку. Інноваційні проекти, такі як архітектурні чудеса (Бурдж Халіфа, архіпелаг «Пальма Джумейра») та культурні центри (Лувр Абу-Дабі), позиціонують ОАЕ як провідну туристичну дестинацію¹¹.

Інфраструктурні проекти, такі як аеропорти, готелі, торгові центри та тематичні парки, приваблюють іноземних інвесторів. Наприклад, будівництво об'єктів, таких як Burj Khalifa чи Dubai Mall, стало можливим завдяки значним капіталовкладенням міжнародних компаній.

1.4. Диверсифікація економіки. Завдяки туризму ОАЕ зменшує залежність від нафтових доходів, що відповідає довгостроковій стратегії "Бачення 2030".

2. Соціальний вплив

¹¹ Emirates Tourism Board. Annual Tourism Report: Economic Impact and Strategic Growth. Abu Dhabi: ETB. 2021.

Туризм сприяє підвищенню міжнародного іміджу ОАЕ, демонструючи гармонійне поєднання традиційної арабської культури та сучасних технологій. У той же час великий потік туристів стимулює міжкультурний обмін і створює сприятливі умови для розвитку толерантності та розуміння між різними народами.

2.1. Підвищення рівня життя. Розвиток туризму сприяє покращенню соціальної інфраструктури, зокрема створенню нових закладів освіти, охорони здоров'я та транспортних систем. Місцеве населення отримує доступ до якісних послуг за рахунок підвищення рівня доходів держави.

2.2. Розвиток людського капітал. Сектор туризму стимулює розвиток професійних навичок серед громадян і резидентів країни. В ОАЕ активно працюють програми підготовки кадрів у сфері гостинності, менеджменту та міжнародного обслуговування.

2.3. Інтеграція культур. Туризм сприяє міжкультурному обміну, що особливо важливо для мультикультурного суспільства ОАЕ. Завдяки цьому формується толерантність та взаєморозуміння між усіма етнічними та соціальними групами.

3. Культурний вплив

3.1. Популяризація національної спадщини. Туризм сприяє посиленню збереження та популяризації культурної спадщини Еміратів. Об'єкти, такі як мечеть шейха Зайда або музей Лувр в Абу-Дабі, приваблюють мільйони відвідувачів, водночас підвищуючи інтерес до історії та культури регіону.

3.2. Організація міжнародних подій. Такі заходи, як «Експо-2020», сприяють не лише економічному зростанню, а й просуванню культурного бренду ОАЕ на міжнародній арені. Проте є й виклики, пов'язані із збереженням культурної ідентичності, через які туристи прив'язують елементи своїх звичаїв, що можуть впливати на традиційні норми.

4. Екологічний вплив

4.1. Збереження природних ресурсів. Уряди ОАЕ впроваджують ініціативи сталого туризму, такі як екотуризм та розвиток природних заповідників. Це сприяє захисту природних ресурсів, зокрема пустель, мангрових лісів та морських екосистем.

4.2. Екологічні виклики. Водночас інтенсивний розвиток туризму створює значний екологічний тиск, зокрема через збільшення споживання води, енергії та збільшення обсягу відходів. Для вирішення цих проблем уряд реалізує програми екологічного моніторингу та зниження вуглецевого сліду.

Швидке зростання туристичних потоків має й екологічні наслідки, зокрема збільшення споживання ресурсів, утворення відходів і

забруднення. Однак уряд ОАЕ активно проводить ініціативи зі сталого туризму, наприклад розвиток екотуризму та використання зелених технологій у готельному секторі.

Туризм в ОАЕ є багатовекторним інструментом соціально-економічного розвитку. Його позитивний вплив проявляється у створенні робочих місць, диверсифікації економіки, популяризації національної культури та збереженні природних ресурсів. Проте для забезпечення довгострокової стійкості країна продовжує впроваджувати стратегії, які збалансовують економічні інтереси з екологічними та соціальними викликами.

Туризм є потужним драйвером соціально-економічного розвитку ОАЕ, сприяючи економічному зростанню, створенню робочих місць, модернізації інфраструктури та зміцненню міжнародного іміджу країни. Разом із тим, для збереження стійкого розвитку уряду необхідно вирішувати виклики, пов'язані із впливом на культуру та довкілля.

3. Соціальний вплив туризму на ключові аспекти соціально-економічного розвитку ОАЕ.

1. Зайнятість та соціальна мобільність. Туризм в ОАЕ є джерелом зайнятості, створюючи робочі місця у сфері гостинності, транспорту, торгівлі та розваг. Завдяки розвитку цього сектора для підвищення соціальної мобільності: Можливості для іммігрантів та жінок.

2. Міжкультурна взаємодія. ОАЕ приймають мільйони туристів із різних країн світу, що сприяє активній міжкультурній взаємодії. Це має позитивний вплив: туризм допомагає збереженню культурної ідентичності.

3. Підвищення якості життя населення. Розвиток туризму сприяє модернізації інфраструктури, яка позитивно впливає на якість життя місцевих жителів: розширення доступу до послуг підвищення рівня доходів.

4. Вплив на демографічну структуру. ОАЕ мають високий рівень імміграції, що значною мірою обумовлено розвитком туризму. Це створює демографічну різноманітність, яка має свої соціальні наслідки. Іммігранти як соціальний ресурс а зміни у структурі населення.

5. Соціальні виклики. Попри значні переваги, туризм також створює соціальний десонанс, який має прояв у вигляді соціальної нерівності, культурної асиміляції. Соціальний вплив туризму в ОАЕ є багатограним: він сприяє створенню робочих місць, міжкультурній взаємодії та підвищенню рівня життя, але водночас створює виклики, пов'язані із соціальною нерівністю та збереженням культурної ідентичності. Стратегічне управління цими процесами дозволяє уряду забезпечити

збалансований розвиток, зберігаючи гармонію між економічними, соціальними та культурними аспектами.

4. Культурний вплив туризму на ключові аспекти соціально-економічного розвитку ОАЕ¹²

Туризм є чинником культурного розвитку Об'єднаних Арабських Еміратів (ОАЕ), який значною мірою впливає на збереження національної ідентичності, популяризацію культурної спадщини, стимулювання міжкультурного обміну та розвиток креативної індустрії. Однак культурний вплив на туризм також створює виклики, пов'язані з глобалізацією та адаптацією до нових умов.

1. Збереження та популяризація культурної спадщини. Туризм займає ключову роль у підтримці та розвитку культурних цінностей ОАЕ. Це має прояв у вигляді: інвестиції в культурні проекти, охорона культурних пам'яток, фестивалі та традиційні заходи.

2. Міжкультурний обмін. ОАЕ приймає значну кількість туристів з різних країн світу. Все це сприяє: розширенню культурних горизонтів, толерантності та відкритості, поширенню арабської культури за кордоном.

3. Розвиток креативних індустрій. Туризм стимулює розвиток культурних і креативних індустрій, створюючи нові можливості для митців і підприємців. Це відображається у вигляді: архітектура та дизайн, ремесла та традиційне мистецтво, сучасні культурні події.

4. Культурні виклики. Попри численні переваги, туризм також створює певні культурні виклики: ризик культурної глобалізації, напруга між традиціями і модернізацією, перенасичення культурних об'єктів.

5. Підтримка культурної ідентичності. Уряд ОАЕ прагне знайти між розвитком туризму і збереженням культурної ідентичності баланс: політика культурної інтеграції, екологічний та культурний туризм, освітні ініціативи.

Культурний вплив на туризм в ОАЕ є багатогранним. Він сприяє збереженню та популяризації національної культури, стимулює міжкультурний обмін та розвиток креативної індустрії. Водночас викликає виклики, пов'язані з глобалізацією та комерціалізацією культури. Успішне управління цим впливом дозволяє ОАЕ підтримувати унікальну культурну ідентичність.

5. Екологічний вплив туризму на ключові аспекти соціально-економічного розвитку ОАЕ.

¹² UAE Government Media Office. National Tourism Strategy 2031. Abu Dhabi: Ministry of Economy. 2020.

Об'єднання Арабських Еміратів (ОАЕ) є одним із найпопулярніших туристичних напрямків у світі, що має значний екологічний вплив на регіон. Туризм впливає на довкілля через збереження природних ресурсів, утворення відходів та зміну ландшафтів. Однак уряд країни активно проводить ініціативи сталого розвитку, щоб мінімізувати екологічні ризики та збалансувати економічні вигоди з екології.

1. Позитивні аспекти екологічного впливу туризму. Туризм сприяє зростанню уваги до охорони довкілля в ОАЕ через розвиток інфраструктури, екологічних ініціатив і природоохоронних заходів: збереження природних територій, екотуристичні ініціативи, підвищення екологічної свідомості.

2. Негативні аспекти екологічного впливу. Попри зусилля уряду, туризм створює значний екологічний тиск через інтенсивне використання ресурсів та масштабне будівництво: споживання води, забруднення довкілля, зміна ландшафтів.

3. Ініціативи сталого розвитку. Для мінімізації негативного впливу на туризм ОАЕ активно проводить стратегії сталого розвитку: екоготелі та курорт, програми захисту біорізноманіття, зелені інфраструктурні проекти.

4. Соціально-економічний вимір екологічного впливу. Розвиток туризму та екологічних ініціатив має значення як соціально-економічні дослідження: створення робочих місць, підвищення привабливості ОАЕ, освіта та інформування населення.

5. Виклики сталого розвитку. Реалізація екологічних ініціатив у туризмі стикається з багатьма викликами: баланс між економічним розвитком і охороною природи, висока залежність від технологій, кліматичні зміни¹³.

Екологічний вплив туризму на соціально-економічний розвиток ОАЕ є багатограним, охоплюючи як позитивні, так і негативні аспекти. З одного боку, туризм сприяє збереженню природи, підвищенню екологічної свідомості та розвитку сталих технологій. З іншого боку, інтенсивне споживання ресурсів і антропогенний вплив викликають екологічні ризики. Сталий розвиток туризму сприятиме збалансуванню всіх компонентів системи.

Об'єднані Арабські Емірати (ОАЕ) є одним із найбільш популярних туристичних напрямків у світі, що приваблює мільйони відвідувачів завдяки унікальному поєднанню традиційної культури, сучасної архітектури, високоякісної інфраструктури та широкого спектра послуг. Туристична привабливість ОАЕ формується на основі низки факторів,

¹³ World Travel Tourism Council (WTTC). The Economic Impact of Travel and Tourism in the UAE. London: WTTC. 2021.

які забезпечують їхню конкурентоспроможність на світовому ринку (Рис. 2.1).

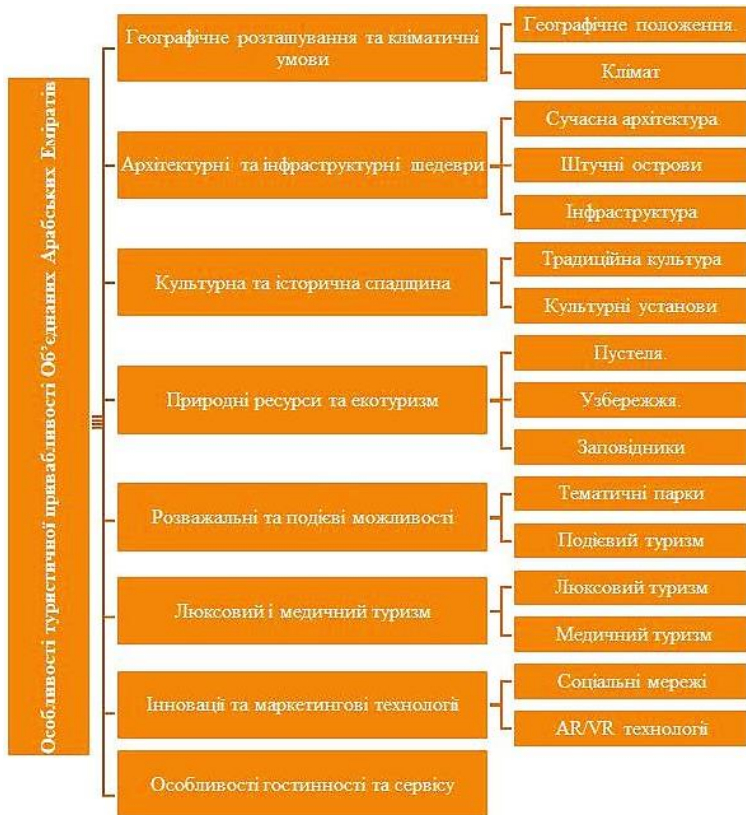

Рис. 2.1. Особливості туристичної привабливості Об'єднаних Арабських Еміратів

Джерело: розроблено автором

1. Географічне розташування та кліматичні умови

1.1. Географічне положення. ОАЕ розташовані на узбережжі Перської та Оманської заток, забезпечуючи доступ до пляжів із білим піском і теплими водами. Близькість до Європи, Азії та Африки робить країну зручною для туристів з різних регіонів.

1.2. Клімат. Теплий клімат протягом більшої частини року сприяє туристичній активності, особливо взимку, коли температура комфортна для відпочинку на пляжах і екскурсій. Літні температури є викликом,

однак розвиток закритих розважальних комплексів з кондиціонованим середовищем мінімізує вплив сезону.

2. Архітектурні та інфраструктурні шедеври

2.1. Сучасна архітектура. Burj Khalifa: Найвища будівля у світі, яка стала символом інженерної досконалості та технологічного прогресу. Бурдж Аль-Араб: Розкішний готель у формі вітрила, відомий як один із найбільш розкішних у світі. Музей майбутнього: Унікальна архітектурна структура, яка демонструє інноваційні концепції.

2.2. Штучні острови. Пальмові острови та архіпелаг "Світ" є прикладами інженерного мистецтва, що пропонують туристам унікальні можливості для відпочинку.

2.3. Інфраструктура. Розвинена транспортна система, включаючи міжнародні аеропорти Дубаю та Абу-Дабі, метро, таксі та сервіси Uber/Careem, забезпечують зручність пересування. Готельна інфраструктура представлена як розкішними курортами, так і доступними готелями для бюджетних туристів.

3. Культурна та історична спадщина

3.1. Традиційна культура. Відвідування історичних кварталів (наприклад, Аль-Фахіді в Дубаї) дає змогу ознайомитися з традиційною архітектурою, ремеслами та стилем життя бедуїнів. Фестивалі, такі як фестиваль верблюдів Аль-Дхафра, демонструють багату спадщину та звичаї регіону.

3.2. Культурні установи. Лувр Абу-Дабі є прикладом успішного поєднання світового мистецтва з локальною ідентичністю. Музей ісламської цивілізації в Шарджі зберігає унікальні артефакти, що відображають вплив ісламської культури на розвиток науки й мистецтва.

4. Природні ресурси та екотуризм

4.1. Пустеля. Екскурсії в пустелі (сафарі, катання на верблюдах, ніч у бедуїнському таборі) є популярним елементом туристичного досвіду. Руб-ель-Халі, найбільша піщана пустеля світу, пропонує унікальні ландшафти.

4.2. Узбережжя. Узбережжя Перської затоки є осередком пляжного туризму, з курортами світового рівня, такими як Jumeirah Beach. Мангрові ліси Абу-Дабі є популярним напрямком для еко-туристів.

4.3. Заповідники. Природні заповідники, такі як Сір-Бані-Яс, поєднують збереження флори й фауни з туристичною діяльністю.

5. Розважальні та подієві можливості

5.1. Тематичні парки. Ferrari World, Warner Bros. World і IMG Worlds of Adventure пропонують інтерактивні атракціони для сімейного відпочинку.

5.2. Подієвий туризм. Міжнародні заходи, такі як Гран-прі Формули-1, Дубайський торговий фестиваль і Ехрo 2020, привертають увагу мільйонів туристів.

6. Люксовий і медичний туризм

6.1. Люксовий туризм. ОАЕ є осередком люксових готелів, брендових магазинів і послуг найвищого класу, що приваблює заможних туристів з усього світу.

6.2. Медичний туризм. Високий рівень медичних послуг і сучасні клініки роблять ОАЕ популярним напрямком для медичного туризму, особливо в галузі косметичної хірургії та реабілітації.

7. Інновації та маркетингові технології. Цифрові платформи: Мобільні додатки (наприклад, Visit Dubai) надають персоналізовані туристичні рекомендації. Соціальні мережі: Активне використання Instagram і TikTok для просування туристичних продуктів через інфлюенсерів і кампанії. AR/VR технології: Віртуальні тури визначними місцями, такими як Burj Khalifa або пустеля, підсилюють інтерес потенційних туристів.

8. Особливості гостинності та сервісу. Мультикультурність: ОАЕ є домом для понад 200 національностей, що забезпечує комфорт туристам із різних країн. Високий рівень обслуговування: Готелі, ресторани й туристичні сервіси дотримуються стандартів світового класу.

3. Можливості та перспективи розвитку туризму у ОАЕ, досвід для України

Туризм у ОАЕ є важливим компонентом стратегії економічної диверсифікації, спрямованої на зменшення залежності від нафтового сектору. Перспективи розвитку туризму у країні базуються на багатьох чинниках, включаючи інноваційний підхід до інфраструктури, збереження культурної спадщини, екологічну стійкість і міжнародне співробітництво.

Туристична галузь ОАЕ демонструє високий рівень адаптації до сучасних викликів завдяки диверсифікації напрямів, інвестиціям у інноваційну інфраструктуру та збереженню культурної ідентичності. Незважаючи на виклики, такі як кліматичні умови та екологічні ризики, країна має всі передумови для подальшого зростання. Туризм залишається однією з ключових складових стратегії економічної диверсифікації "Vision 2030".

Стратегічні напрями розвитку туризму:

1. Інновації у туристичній інфраструктурі. ОАЕ продовжують розширювати туристичну інфраструктуру, впроваджуючи передові

технології та створюючи унікальні об'єкти. Розвиток нових архітектурних об'єктів: ОАЕ планують будівництво нових архітектурних чудес, таких як Гуггенхайм Абу-Дабі, і розширення культурного центру на острові Саадіят.

Інтеграція «розумних» технологій: Інтелектуальні системи керування готелями, мобільні додатки для інтерактивних турів і автоматизовані туристичні сервіси підвищують привабливість країни для сучасних мандрівників. Інтеграція технологій. Використання штучного інтелекту й цифрових платформ для покращення досвіду туристів. Розвиток «розумних» готелів і автоматизованих туристичних сервісів. Зелений туризм. Інвестування у створення екологічно стійких об'єктів. Просування екотуризму через проекти, спрямовані на збереження природи. Диверсифікація туристичних потоків. Розширення співпраці з країнами Латинської Америки, Африки та Південної Азії. Збільшення ролі внутрішнього туризму.

2. Екотуризм та сталий розвиток. Екологічна стійкість стає важливим фактором для туристичної індустрії ОАЕ. Екологічні ініціативи: Відновлення мангрових лісів і пустельних ландшафтів. Розвиток екотуристичних маршрутів у природних заповідниках, таких як пустельний заповідник Дубаю.

Енергоефективні готелі: Застосування сонячних батарей, систем зменшення споживання води та енергії сприяє екологічній стійкості туристичних об'єктів.

3. Культурний туризм. ОАЕ активно працюють над популяризацією своєї культурної спадщини та інтеграцією сучасних культурних продуктів. Музеї та культурні центри: Лувр Абу-Дабі, Музей майбутнього в Дубаї, фестиваль мистецтва в Шарджі є прикладами успішної інтеграції традиційної та сучасної культури. Фестивалі та події: Міжнародні виставки, такі як Ехро 2020 (2021–2022), стали платформами для популяризації національної культури та залучення мільйонів туристів.

4. Розвиток подієвого туризму. Подієвий туризм є одним із найбільш перспективних напрямів, що стимулює міжнародний інтерес. Спортивні події: Гран-прі Формули-1 в Абу-Дабі, міжнародні тенісні турніри, марафони та гольф-турніри. Культурні події: Літературні фестивалі, мистецькі бієнале та концерти міжнародних зірок, такі як RedFestDXB. Проведення великих міжнародних виставок і конференцій. Залучення нових спортивних подій, таких як міжнародні тенісні й гольф-турніри.

5. Медичний та оздоровчий туризм. ОАЕ стають важливим напрямом для медичного туризму завдяки висококласним клінікам, які

спеціалізуються на косметичній хірургії, стоматології, лікуванні серцево-судинних захворювань і реабілітації.

6. Розширення географії туристичних ринків. Нові ринки: Залучення туристів із Латинської Америки, Африки та Азії через спрощення візових процедур і розширення авіасполучення. Внутрішній туризм: Стимулювання резидентів ОАЕ до подорожей усередині країни через програми лояльності та спеціальні пропозиції.

Фактори, що сприяють перспективному розвитку туризму:

1. Політична стабільність. ОАЕ є однією з найбільш стабільних країн Близького Сходу, що створює сприятливі умови для міжнародного туризму.

2. Розвинена транспортна інфраструктура. Аеропорти Дубаю та Абу-Дабі є міжнародними транспортними хабами, що забезпечують зручний доступ до країни. Emirates і Etihad Airways сприяють залученню туристів завдяки високій якості сервісу.

3. Міжнародне партнерство. ОАЕ співпрацюють із провідними туристичними агентствами, інвестиційними компаніями та авіаперевізниками для просування свого туристичного потенціалу на світовій арені.

4. Інновації в маркетингу. Цифрові кампанії, використання соціальних мереж і персоналізованих сервісів дозволяють ефективно охоплювати глобальну аудиторію¹⁴.

Очікується, що до 2030 року кількість туристів в ОАЕ досягне 40 мільйонів завдяки реалізації амбітних проєктів і стратегії сталого розвитку. Туризм залишатиметься однією з ключових галузей економіки, забезпечуючи не лише фінансовий прибуток, але й сприяючи популяризації культури та технологій країни.

Розумний баланс між інноваціями, збереженням спадщини та екологічною стійкістю стане основою для забезпечення довготривалого зростання туристичної галузі в ОАЕ. Отже, проведений аналіз дає можливість сформулювати можливості використання досвіду ОАЕ в Україні:

Об'єднані Арабські Емірати (ОАЕ) демонструють успішний приклад розвитку туризму в умовах суворого клімату та обмежених природних ресурсів. Цей досвід може бути корисним для України, враховуючи її потенціал у сфері туризму, зокрема багаті природні, культурні й історичні ресурси. Аналіз стратегії ОАЕ дозволяє виявити ключові аспекти, які Україна може адаптувати у своїй туристичній політиці.

¹⁴ Ryan C., Aicken M. Event Tourism in Emerging Markets: Case Studies from the UAE. New York: Springer. 2020.

Ключові аспекти розвитку туризму в ОАЕ зображено на Рис. 3.1.

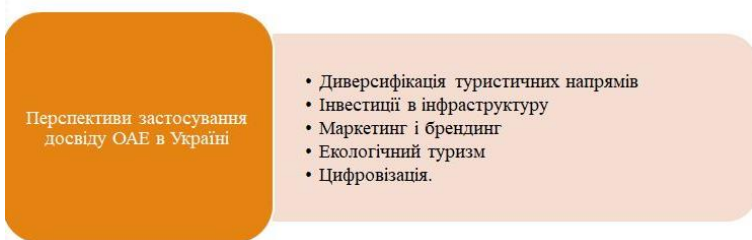

Рис. 3.1. Перспективи застосування досвіду ОАЕ в Україні

Джерело: розроблено автором

1. Диверсифікація туристичних продуктів. ОАЕ пропонують широкий спектр туристичних послуг, орієнтованих на різні сегменти:

Люксовий туризм: Розкішні готелі, брендові магазини, елітні курорти.

Сімейний відпочинок: Тематичні парки, аквапарки, інтерактивні атракціони.

Екотуризм: Заповідники, програми збереження природи.

Подієвий туризм: Міжнародні виставки, спортивні змагання, фестивалі.

2. Інвестиції в інфраструктуру. ОАЕ активно залучають іноземних інвесторів для будівництва сучасних готелів, аеропортів, туристичних комплексів. Особливу увагу приділено створенню унікальних архітектурних об'єктів (Burj Khalifa, Пальмові острови), які стали символами країни.

3. Цифровізація та інновації. Використання сучасних технологій, таких як мобільні додатки для туристів, інтерактивні гідів і цифрові сервіси бронювання, підвищує зручність і доступність туристичних послуг.

4. Ефективний маркетинг і брендинг. Глобальна кампанія: ОАЕ інвестують у просування свого іміджу через міжнародну рекламу, партнерство з авіалініями (Emirates, Etihad) і участь у великих туристичних виставках. Лояльність до туристів: Безвізовий режим для багатьох країн і високий рівень сервісу стимулюють зростання потоку відвідувачів.

5. Збереження культурної спадщини. Паралельно з модернізацією країна активно зберігає та популяризує традиції через фестивалі, історичні пам'ятки та культурні центри.

Україна має значний потенціал для розвитку туризму, зокрема завдяки своїм природним ресурсам (Карпати, Чорне море), культурним

об'єктам (Київ, Львів, Одеса) та історичній спадщині. Адаптація успішних стратегій ОАЕ може сприяти зростанню туристичної галузі.

1. Диверсифікація туристичних напрямів. Україна може розвивати кілька сегментів туризму:

Лікувально-оздоровчий туризм: Карпатські курорти та санаторії з джерелами мінеральних вод можуть стати аналогом медичного туризму ОАЕ.

Культурно-історичний туризм: Популяризація об'єктів ЮНЕСКО (Софія Київська, Хотинська фортеця) та історичних локацій.

Подієвий туризм: Організація міжнародних фестивалів, спортивних заходів, бізнес-форумів, подібних до Ехро в ОАЕ.

2. Інвестиції в інфраструктуру. Авіасполучення: Розширення мережі внутрішніх і міжнародних рейсів, створення конкурентних авіаліній.

Готельна мережа: Будівництво сучасних готелів і курортів із залученням іноземних інвесторів.

Транспортна інфраструктура: Поліпшення якості доріг і доступу до ключових туристичних об'єктів.

3. Маркетинг і брендинг. Просування іміджу України: Створення національного туристичного бренду, який поєднує культурну спадщину, природні ресурси та гостинність. Міжнародні кампанії: Участь у глобальних туристичних виставках, співпраця з міжнародними авіалініями й туроператорами.

4. Екологічний туризм. Розвиток національних парків (Шацькі озера, Асканія-Нова) та заповідників із фокусом на сталий розвиток і захист екосистем. Популяризація сільського туризму, подібного до екоініціатив ОАЕ.

5. Цифровізація, яка передбачає такі шляхи: розробка єдиної платформи для бронювання туристичних послуг в Україні; вико-ристання мобільних додатків для інтерактивних турів і гідів; переваги для України від впровадження досвіду ОАЕ; збільшення туристичних потоків.

Покращення інфраструктури та сервісу сприятиме привабливості України для іноземних туристів. Туризм може стати джерелом доходів для місцевих громад і стимулом для розвитку малих і середніх підприємств. Ефективний брендинг України дозволить створити позитивний міжнародний імідж, подібно до того, як це зробили ОАЕ. Орієнтація на екотуризм і збереження культурної спадщини дозволить забезпечити довгострокове зростання галузі.

ВИСНОВКИ

У результаті дослідження було сформульовано низку теоретичних і практичних висновків, які підтверджують значущість туризму для сталого розвитку країни.

Туризм в ОАЕ є ключовим фактором диверсифікації економіки, зменшуючи залежність від нафтових доходів. У 2023 році частка туризму у ВВП країни перевищила 12%, що свідчить про значний внесок галузі у формування національного доходу. Основними джерелами економічної вигоди є доходи від готельного бізнесу, транспортних послуг, роздрібно́ї торгівлі, гастрономії та проведення міжнародних подій.

Розвиток туризму сприяє створенню нових робочих місць, що позитивно впливає на рівень зайнятості серед місцевого населення та мігрантів. Також галузь підтримує розвиток освіти й підвищення кваліфікації, особливо у сферах готельного бізнесу, обслуговування та організації заходів. Туризм сприяє культурному обміну, популяризації локальної спадщини та посиленню міжкультурних зв'язків.

Активна участь країни у міжнародному туристичному просторі сприяє зміцненню її репутації як безпечної, інноваційної та гостинної дестинації. Проведення таких масштабних подій, як Ехро 2020, Гран-прі Формули-1 та Dubai Shopping Festival, посилює впізнаваність бренду ОАЕ на глобальному рівні.

ОАЕ активно інтегрують інноваційні технології в туристичний сектор. Використання штучного інтелекту, цифрових платформ для бронювання, автоматизованих систем обслуговування та екологічно чистих технологій підвищує конкурентоспроможність країни на міжнародному ринку.

Попри досягнення, туризм в ОАЕ стикається з рядом викликів, серед яких сезонність попиту, залежність від міжнародних туристів і конкуренція з боку сусідніх країн. Також нагальною є потреба в реалізації екологічно відповідальних стратегій, що враховують вплив туризму на довкілля.

ОАЕ мають високий потенціал для подальшого розвитку всіх сегментів туризму, включаючи подієвий, культурний, екотуризм, медичний і гастрономічний туризм. Стратегічне планування, інтеграція сталих практик та активне залучення нових ринків, таких як Південна Азія та Африка, дозволять країні зберігати лідерські позиції у світовій туристичній індустрії. Досліджуючи досвід провідних туристичних країн світу, Україна зможе запозичити найкращий світовий досвід задля відновлення власного туристичного сектору та забезпечення сталості регіонів.

АНОТАЦІЯ

В дослідженні визначено та проаналізовано туризм як складову соціально-економічного розвитку ОАЕ, надано практичні рекомендації щодо можливості подальшого розвитку туризму та запозичення вдалого досвіду у українські реалії. Проаналізовано сучасний стан туризму у ОАЕ, а саме розглядається сучасний стан туризму у Об'єднаних Арабських Еміратах, маркетингові технології для розвитку туризму в ОАЕ, проблеми розвитку туризму в країні, вплив туризму на ключові аспекти соціально-економічного розвитку ОАЕ. Охарактеризовано можливості та перспективи розвитку туризму у ОАЕ. Визначено перспективи розвитку туризму в Об'єднаних Арабських Еміратах, дано стратегічний аналіз. Оцінено можливості використання досвіду розвитку туризму в ОАЕ: перспективи застосування для України.

Література

1. Al Hammadi A. M. The Role of Tourism in Economic Diversification in the UAE: A Strategic Perspective. Dubai: Al Falah University Press. 2018.
2. Bin Sultan A. Z. Cultural Heritage and Tourism Development in the UAE. Abu Dhabi: Emirates Center for Strategic Studies and Research. 2021.
3. Al Nuaimi F. H., Al Mehairbi S. M. The Growth of Medical Tourism in the UAE: Challenges and Opportunities. *Middle Eastern Journal of Economic Studies*. 2020. 12(3). P. 135–148.
4. Al Suwaidi K. M. Ecotourism as a Catalyst for Sustainable Development in the UAE. *Journal of Environmental Economics in the Gulf*. 2019. 7(2). P. 56–74.
5. Smith M., Puczko L. Health and Wellness Tourism: A Focus on the UAE. Oxford: Routledge. 2018.
6. Henderson J. C. Destination Development and Economic Diversification: The Case of the UAE. *Tourism Management Perspectives*. 2019. 32. P. 10-56.
7. Sharpley R. Tourism and Sustainable Development in the UAE: From Oil Dependency to Tourism Economy. London: Palgrave Macmillan. 2021.
8. Hall C. M., Page S. J. The Geography of Tourism and Recreation: Focus on the Gulf States. London: Routledge. 2020.
9. Gössling S., Scott D. Tourism and Climate Change Mitigation in the UAE. *Current Issues in Tourism*. 2020. 23(9). P. 1123–1140.
10. Dubai Tourism and Commerce Marketing (DTCM). Tourism Vision 2025: A Strategic Report. Dubai: DTCM. 2023.
11. Emirates Tourism Board. Annual Tourism Report: Economic Impact and Strategic Growth. Abu Dhabi: ETB. 2021.

12. UAE Government Media Office. National Tourism Strategy 2031. Abu Dhabi: Ministry of Economy. 2020.

13. World Travel Tourism Council (WTTC). The Economic Impact of Travel and Tourism in the UAE. London: WTTC. 2021.

14. Ryan C., Aicken M. Event Tourism in Emerging Markets: Case Studies from the UAE. New York: Springer. 2020.

Information about the authors:

Zavarika Halyna Mykhailivna,

Doctor of Geographical Sciences, Professor,
Professor at the Department of History, Archaeology and Tourism
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University
17 Ioanna Pavla II str., Kyiv, 01042, Ukraine

Lytvynenko Liudmyla Ivanivna,

Manager
Premium Marketing & Tourism Consultancy – L.L.C.
UAE